

A vizsgázó neve: .....

Osztálya:.....

TÖRTÉNELEM ÉV VÉGI VIZSGA 2022. május

TÖRTÉNELEM

ÍRÁSBELI VIZSGA

10. évfolyam

I. Rövid választ igénylő feladatok

Időtartam: 45 perc

A feladatlap összpontszáma	
Elérhető:	50 pont
Elért:	

BALASSI BÁLINT NYOLCÉVFOLYAMOS GIMNÁZIUM
TÖRTÉNELEM MUNKAKÖZÖSSÉG
2022

1. Hunyadi Mátyás uralkodása

a) Mátyás király kortársai az európai történelemben

- Az alábbi felsorolásból húzd alá annak a két történelmi személynek a nevét, akik nem voltak Mátyás király kortársai!
(0,5-0,5 pont; összesen 1 pont)

Aragóniai Beatrix, VIII. Henrik, Antonio Bonfini, II. (Jagelló) Ulászló, V. Károly,

b) Bel- és külpolitika Mátyás király uralkodása idején

- Egészítsd ki az alábbi mondatokat a zárójelben lévő szavak egyikével. A megfelelő szó kiválasztásánál ügyelj arra, hogy a mondat tartalmilag helyes legyen!
(Elemenként 1 pont; összesen 4 pont)

A) A rendkívüli hadiadó bevezetéséhez ..... volt az országgyűlés hozzájárulása.

(szükséges – szükségtelen)

B) A füstpénz bevezetéséhez ..... a rendek évenkénti hozzájárulása.

(kellett – nem kellett)

C) Mátyás úgy vélte, hogy a német választófejedelmi cím megszerzésének feltétele ..... elfoglalása.

(a cseh trón – Bécs)

D) Mátyás törökellenes politikájára elsősorban a ..... stratégia volt jellemző.

(támadó – védekező)

c) Mátyás király és a reneszánsz. Az alábbiakban ábrázolt öt műalkotás közül négy a Mátyás korabeli reneszánsz jegyében született, egy viszont nem.

- Karikázd be annak a műalkotásnak a betűjelét, amelyik nem Mátyás király korához köthető! (1 pont)
- Melyik művészeti stílus jegyei fedezhetők fel ezen a műalkotáson? .....(1 pont)

A)

B)

C)

D)

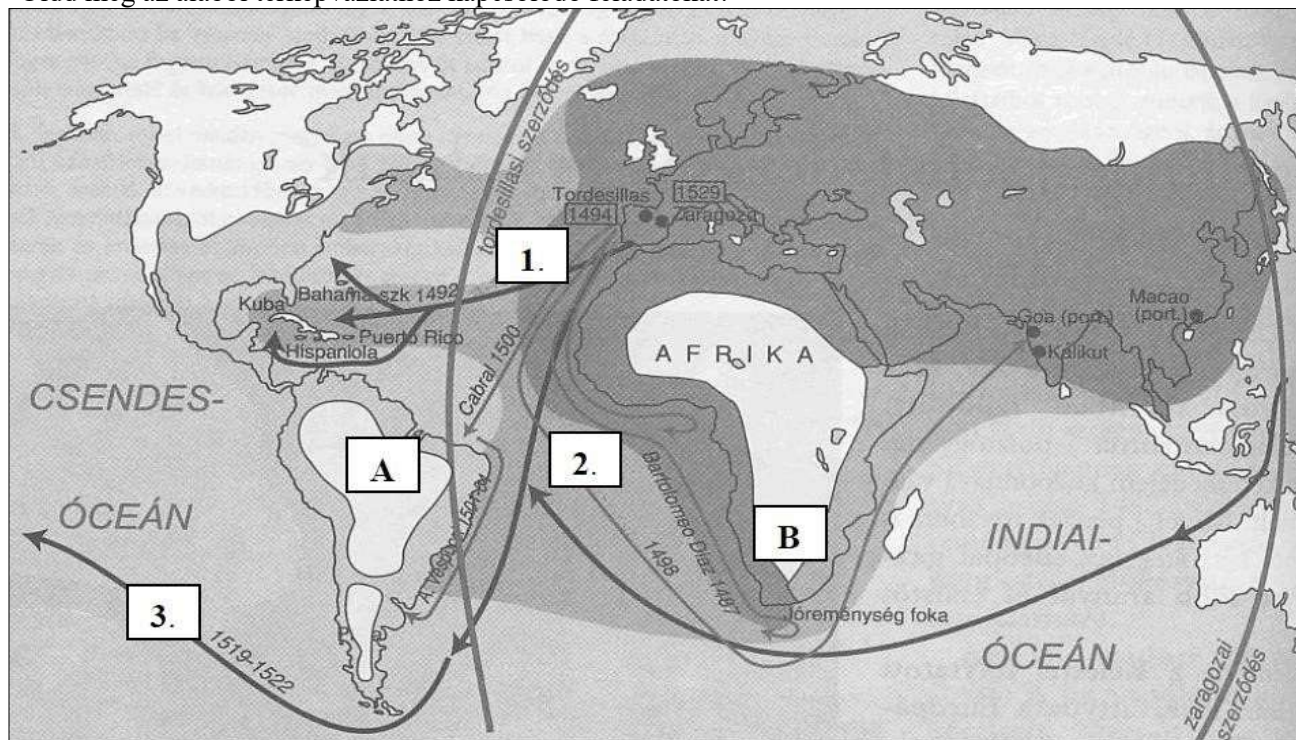

E)

7 pont

2. A nagy földrajzi felfedezések

- Oldd meg az alábbi térképábrázolathoz kapcsolódó feladatokat!

- a) Töltsd ki a táblázat hiányzó adatait!

(Évszámok: 1 pont; felfedezők, térképi sorszám: 0,5 pont; összesen 6 pont)

A felfedezés eseménye	Kapcsolódó évszám	Felfedező neve	Felfedezőút térképi sorszáma
a) Az út során Afrika megkerülésével először jutott el európai expedíció Indiába			
b) A felfedezőutat Amerika felfedezésének tartjuk.			
c) Az expedíció egyik hajójának sikeres útja beigazolta, azt a feltételezést, hogy a Föld gömb alakú.			

- b) A mellékelt kis négyzetbe írd be annak a felfedezőútnak a térképi sorszámát, amelynek eredményéről az alábbi forrás szerzője beszámol!

Felfedezőút sorszáma:

„Igen tisztelt Uram!

Jól tudván, hogy örülni fogtok a nagy győzelemnek, amelyet utam során nekem a jó Isten juttatott, írom Nektek az alábbi levelet. Megtudhatjátok belőle, hogy a hajóhaddal, amelyet Kasztília felséges uralkodói rám bíztak, 33 nap alatt Indiába értem. Értesülhetek belőle, hogy felfedeztem ott számos sűrűn lakott szigetet, amelyet őfelségeik nevében minden formában birtokba vettem anélkül, hogy bármi ellenállásba ütköztem volna.

Az első szigetnek a San Salvador nevet adtam, a Legmagasabb Felség tiszteletére, akinek mindent köszönhetek.”

(1 pont)

- c) Nevezd meg, hogy mely országok királyai hódíthattak a tordesillasi és a zaragozai szerződés értelmében a térképen betűkkel jelzett térségben

(Elemenként 0,5 pont; összesen 1 pont)

A ..... B .....

8 pont

3. Magyarország a 16-17. században

1. Magyarország három részre szakadása. Az alábbi forrásszemelvény és ismereteid alapján dönts el a táblázatban szereplő állításokról, hogy igazak-e vagy hamisak! A megfelelő helyre egy **X jelet** tegyél!

„Három-négy nap múlva az iszlám padisahja is megérkezett Buda alá. (...) Az erdélyinek felesége, ki Budán volt, igen sok ajándékkal és néhány béggel együtt kiküldte fiát az uralkodóhoz. Az iszlám padisahja illő tisztelettel fogadta (...) és ajándékokat adott neki s anyjának (...). Ezt mondta nekik: »Bécs királya nem engedi nektek, hogy bírjátok Budát, minduntalan háborgat benneteket; ennél fogva célszerűbb lesz, ha Erdély országát és a hozzá tartozó részeket adom nektek s oda mentek és ott éltek.« (...) Az iszlám padisahja a budai beglerbégiséget létrehozva, Budába erős őrizetül janicsárokat (...), közel 20000 embert rendeltetett, továbbá templomait mecsetekké, tornyait minaretökké változtatta át.”

(Lutfi pasa, történetíró; 1541)

	IGAZ	HAMIS
Az „erdélyinek” nevezett személy Szapolyai János magyar király.		
Az „Bécs királya” címen nevezett személy I. Ferdinánd magyar király.		
A szultán Budát és környékét csak a forrásban említett esemény után 15 évvel csatolta az oszmán közigazgatáshoz.		
A hódítást a keresztény templomok muszlim imahelyekké való átalakítása követte.		
Az „iszlám padisahja” a török szultán, II. Mohamed.		

(Elemenként 1 pont, összesen 5 pont)

2. A három részre szakadt Magyarország belső viszonyai. Mely országrészekhez kapcsolódnak az alábbi állítások? A sorszámokat írd a táblázat megfelelő oszlopába! Figyelem: minden állítás csak egy helyre sorolható be!

- Pázmány Péter levelekkel győzi meg az itteni magyar főurak jelentős részét, hogy térjenek vissza a katolicizmusra.
- Fontos közigazgatási egységei voltak a vilajetek.
- A négy bevett vallás egyike volt az unitárius hit is.
- Ez az országrész jelentősen elnéptelenedett, amelynek oka a folyamatos háborúzásokban és az úgynevezett kettős adóztatás rendszerében rejlett.
- Ebben az országrészben jött létre Thököly Imre fejedelemsége.
- Ez a terület volt a magyar kultúra hordozója a 17. század folyamán.
- A harmincéves háború időszakában (1618-1648) harcok zajlottak ezen a területen.
- II. Rákóczi György uralkodásának végén a területre betörő krími tatárok hatalmas pusztítást végeztek itt.
- Esterházy Miklós politikai pályájának színtere.
- A török kiűzése utáni időszakban a Diploma Leopoldinum rendezte a terület közjogi helyzetét.

KIRÁLYI MAGYARORSZÁG	TÖRÖK HÓDOLTSÁG	ERDÉLYI FEJEDELEMSÉG

(Elemenként 0,5 pont, összesen 5 pont)

10 pont	
----------------	--

4. Az angol alkotmányos monarchia

a) Melyik évben jött létre Angliában az alkotmányos monarchia?

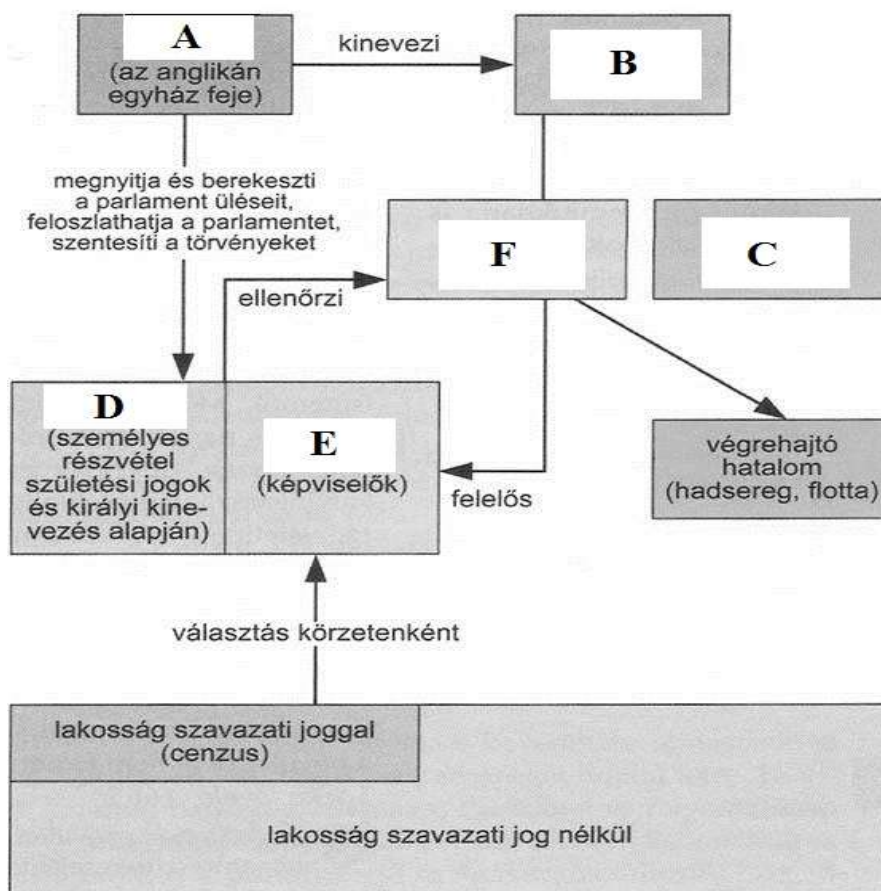
..... (év)
(1 pont)

b) Ki volt az angol alkotmányos monarchia első uralkodója?

..... (név)
(0,5 pont)

c) Az alábbi hiányos ábra az angol alkotmányos monarchia felépítését mutatja be. A hiányzó elemek sorszámait párosítsd az ábra alatti táblázatban szereplő megfelelő megnevezésekkel!

Figyelem: a táblázatban az egyik elem felesleges, ugyanis tartalmilag nem illeszkedik a folyamatábrába. A sorszám helyett oda egy **X jelet** tegyél!

AZ ÁBRÁRÓL HIÁNYZÓ ELEMÉK MEGNEVEZÉSEK	SORSZÁMA AZ ÁBRÁN
<i>Alsóház</i>	
<i>Lordok Háza</i>	
<i>kormány</i>	
<i>király</i>	
<i>püspök</i>	
<i>miniszterelnök</i>	
<i>független bíróság</i>	

(Elemenként 0,5 pont; összesen 3,5 pont)

5 pont

5. A Rákóczi-szabadságharc

a) A Rákóczi-szabadságharc okai és következményei

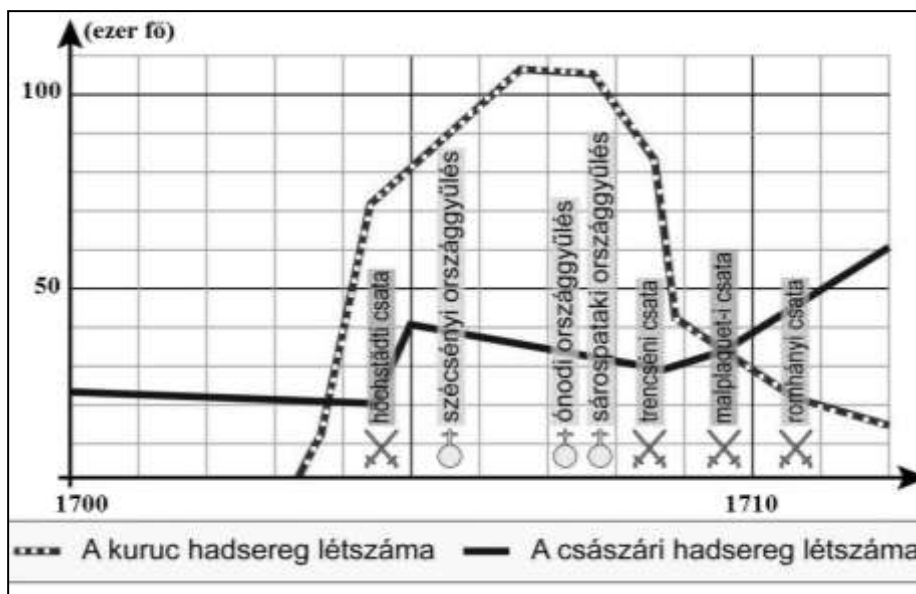
Az alábbi események, folyamatok betűjeleit írd a táblázat megfelelő rovatába, aszerint, hogy okai vagy következményei voltak-e a szabadságharcnak! Minden betűjel csak egy helyre kerülhet, s az egyik betűjel pedig sehová sem kerül!

- A) Az Újszerzeményi Bizottság felállítása
- B) Kompromisszum az uralkodó és a rendek között.
- C) A karlócai békekötés
- D) A zentai csata
- E) A szatmári békekötés

(Elemenként 1 pont; összesen 4 pont)

OKOK:	
KÖVETKEZMÉNYEK:	

b) Hadseregek a szabadságharc korában. A mellékelt diagram és ismereteid alapján válaszolj a kérdésekre!

- Mivel magyarázható a kuruc hadsereg rendkívül gyors létszámnövekedése 1703 második felétől?
..... (1 pont)
- Miért volt alacsony a szabadságharc első éveiben a Magyarországon állomásozó császári haderő létszáma?
..... (1 pont)
- Mennyivel csökkent 1708-1709 között a kuruc haderő létszáma? Mivel magyarázható a csökkenés?
..... (0,5-0,5 pont; összesen 1 pont)

c) Történelmi fogalmak a Rákóczi-szabadságharc korából. Magyarázd meg a táblázatban szereplő fogalmakat!

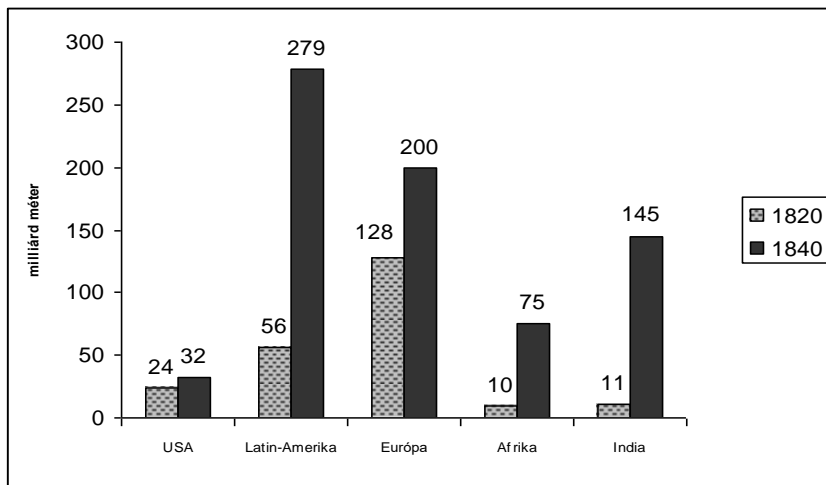
(Elemenként 1 pont; összesen 2 pont)

MEGHATÁROZÁS	TÖRTÉNELMI FOGALOM
	mezei hadak
	rendi konföderáció

9 pont

6. Az ipari forradalom

- a) Az ipari forradalom kibontakozása Angliában. A mellékelt források és ismereteid alapján válaszolj a kérdésekre!

A pamutkivitel növekedése Angliában 1820 – 1840 között (milliárd méter)

- Melyik ipari ágazat játszott szerepet a pamuttermékek előállításában?

.....(1 pont)

- Melyik térség felé növekedett legnagyobb százalékos arányban az angol pamutkivitel 1820 – 1840 között?

.....(1 pont)

- Mivel magyarázható, hogy 1784 – 1832 között a pamutfonal ára közel századrészére csökkent? Húzd alá a megfelelő választ!

ÉV	1 FONT PAMUTFONAL ÁRA ANGLIÁBAN (SHILLING)
1784	10,11
1812	2,5
1832	0,11

(Helyes aláhúzás: 1 pont, több elem aláhúzása nem ér pontot!)

- A) Egyre kisebb kereslet volt az angol textiltermékek iránt.
 B) Az Indiából érkező olcsó gyapjú leszorította az angol pamut árát.
 C) A pamutfonal előállításának költsége csökkent a gépesítés miatt.
 D) A nehézipar lett az első ipari forradalom húzóágazata, ezért a textiltermékek előállítása nagymértékben visszaszorult.

- d) Feltalálók és találmányok az első ipari forradalom korában. A táblázatban szereplő feltalálók nevei mellé írd oda a hozzájuk kapcsolható forrásszöveg betűjelét!

- A) „A tartályt, amelyben a gőz erői a gépek meghajtásáért érdeklődésükben kifejtik hatásukat a gép működésének teljes időtartama alatt olyan forrón kell tartani, mint a gőz belépésekor volt.”
 B) „Miután megadták a jelt, a gép roppant kocsisorával megindult. A sebesség oly nagy volt, hogy helyenként 19 km-t is kített óránként. A teher, mivel az utazó személyek száma elérte a 450-et, a kocsikat, szenet és más szállított árukat beleszámítva 90 tonnára rúgott. Ezzel a terheléssel a gép Stocktonból indulva 65 perc elteltével megérkezett Darlingtonba.”
 C) „Azon a reggelen, amikor New Yorkot elhagytuk, nem akadt ember, aki elhitte volna, hogy egy mérföldet megteszünk a vízen egy óra alatt, miközben a zsúfolásig megtelt kikötőhidat elhagytuk, számos szarkasztikus megjegyzést kellett végighallgatnom.”

(Elemenként 1 pont, összesen 3 pont)

James Watt	
Robert Fulton	
George Stephenson	

6 pont

8. Széchenyi és Kossuth reformprogramja

- Az alábbi képek és forrásszemelvények a reformkor két meghatározó politikusához, Széchenyi Istvánhoz és Kossuth Lajoshoz kapcsolódnak. A képek és a szövegek felhasználásával töltsd ki a táblázatot!

A) „Alkottassék törvény, mely a földesurat kötelezze, hogyha jobbágya magát örökösen megváltani akarja, azt ellenezni ne legyen hatalmában.”

B) „De Hitelt, ha egy osztályt sem akarunk az abbuli kirekesztés által felette keményen büntetni, mindaddig nem állíthatni fel valódi sikerrel, míg nincs eltörölve az Aviticitas [ösiség].”

C) „A monopóliumokat, céheket, limitációkat [hatósági árszabás] s egyéb ilyen intézeteket örökre el kell törölni.”

D) „A nemzeti célok megvalósítása érdekében a nemesség mellé fel kell sorakoztatni a jobbágyságot.”

E) „Nekem itt szavam nincs. Nem vagyok tagja a követek házának. De birtokos vagyok, és ha feláll oly intézet, mely a magyar nyelvet kifejtsé, mely avval segítse elő honosainknak magyar neveltetését, jószágomnak egy évi jövedelmét fölláldozom reá.”

F) „Ipar nélkül a nemzet félkarú óriás.”

G) „Én a lófuttatásnál nem tudok jobb és igazságosabb módot, sok ló közül a legjobbikat kiismerni.”

H) „(...) állandó hidat kell építeni Pest és Buda között, hogy az ország kettészakított szívét véglegesen egybe lehessen forrasztani.”

	SZÉCHENYI ISTVÁN	KOSSUTH LAJOS
Kapcsolódó kép sorszáma (Elemenként 1 pont, összesen 2 pont)		
Kapcsolódó forrás betűjele Minden betűjel csak egy helyre írható be! (Elemenként 0,5 pont, összesen 4 pont)		

6 pont

Rövid választ igénylő feladatok		Elérhető	Elért
		pont	
1.	Hunyadi Mátyás uralkodása	6	
2.	A nagy földrajzi felfedezések	8	
3.	Magyarország a 16-17. században	10	
4.	Az angol alkotmányos monarchia	5	
5.	A Rákóczi-szabadságharc	9	
6.	Az ipari forradalom	6	
7.	Széchenyi és Kossuth reformprogramja	6	
Összpontszám		50	

ÉRTÉKELŐ TÁBLÁZAT
(A javító tanár tölti ki!)

.....
a javító tanár aláírása

A vizsgázó neve: .....

Osztálya:.....

TÖRTÉNELEM ÉV VÉGI VIZSGA 2022. május

TÖRTÉNELEM

ÍRÁSBELI VIZSGA

10. évfolyam

II. Szöveges, kifejtendő feladatok

Időtartam: 60 perc

A feladatlap összpontszáma	
Elérhető:	50 pont
Elért:	

BALASSI BÁLINT NYOLCÉVFOLYAMOS GIMNÁZIUM
TÖRTÉNELEM MUNKAKÖZÖSSÉG
2022

I. Magyar történelem

I./1. A feladat a magyarországi reformációval kapcsolatos

Mutasd be a forrás és ismereteid segítségével a reformáció hatásait Magyarország kulturális életére!

(Rövid esszé, kb. 12-16 soros választ kérünk!)

„Igyekezted – inkább annál mint eddig szoktad – a könyvekhez, az íráshoz való értéssel magad ékesíteni. Bizony nem semmi ékessége, nemessége, világa és boldogsága ez a nemzetnek s akármely magános személynek is, amint ezzel ellenben az írástudatlanság mocska, parasztsága, setétsége, félszége és nyavalyája. Minthogy pedig a könyvekben foglaltatott tudományoknak, s azokra segítő nyelveknek teljes ismeretségekre jutniuk mindeneknek lehetetlen, amit én legalább feltételek mindenekre nézve szükségesnek lenni, és amire kéresemmel s tanácslásommal itt célzok: az olvasásnak tudása. Ha valaki többre nem mehet, bár csak a maga születési nyelvén tudja olvasni az írásokat, csak ezzel is nagy sok jókra segítheti magát. (...)

Hogy tudós embereinket eziránti tiszteken való serénykedésre gerjesszem, arra nem vagyok méltó. Én elhiszem, hogy ami rajtok áll, el fogják követni mind magoknak ilyen közönséges haszonra való munkálkodással, mind pedig annak haszna vételére, azaz könyvekkel való élhetésére, élésére és evégre magyar iskolák tartására a népnek serkentésével.”

(Misztótfalusi Kis Miklós, protestáns nyomdász, 1686)

I./2. A feladat a 18. századi magyar jobbágyság helyzetével kapcsolatos

Mutasd be a forrás és ismereteid segítségével az úrbéri rendelet lényegi elemeit és jelentőségét!

(Rövid esszé, kb. 12-16 soros választ kérünk!)

„Minden egésztelkes jobbágy köteles lesz az úrbérszabályozás értelmében hetenként egynapi négyigás robotot teljesíteni az úrnak, ahol azonban mostanáig két igával szokták teljesíteni az igásrobotot, azokon a helyeken az igásrobot kötelezettséget továbbra is két igával fogják teljesíteni.”

(Úrbéri rendelet)

Karikázd be az I. (magyar történelem) feladatból választott esszé sorszámát!	I./1.	I./2.
--	-------	-------

A kiválasztott feladat megoldását 12 – 16 sorban írd le!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Szempontok		Elérhető	Elért
		pont	
Feladatmegértés		2	
Tájékozódás térben és időben	T	2	
Kommunikáció, szaknyelv alkalmazása	K1	2	
	K2	2	
Források használata	F	3	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	E1	3	
	E2	3	
Összpontszám / Vizsgapont		17	

A JAVÍTÓ TANÁR TÖLTI KI!

.....
A javító tanár aláírása

II. Egyetemes történelem

II./1. A feladat Franciaország kora újkori történetével kapcsolatos

Mutasd be a források és ismereteid segítségével az abszolutista kormányzás elméleti alapjait és gyakorlati megvalósulását XIV. Lajos uralkodása alatt!

(Hosszú esszé, kb. 26-32 soros választ kérünk!)

„Az egyeduralom a kormányzás leggyakoribb, legrégebbi s legtermészetesebb formája. (...) Láttuk azt is, hogy az államforma alapjául és mintájául az atyai hatalom szolgált, azaz az emberi természet. (...) A királyi hatalom először szent, másodsor atyai, harmadszor korlátlan, negyedszer alá van vetve az ész uralmának. A fejedelmek tehát mint Isten földi szolgálói és helytartói működnek, ő általuk gyakorolja az Úr a hatalmát. Ezért láttuk, hogy a királyi szék nem egy embernek, hanem Istennek a trónja. (...) Hogy ezt a kifejezést [„korlátlan”] gyűlöltté és tűrhetetlenné tegyék, sokan igyekeznek összekeverni a korlátlan kormányformát az önkényesssel; pedig e kettőt határozottan meg kell különböztetni egymástól. (...) E korlátlan hatalom nélkül [a fejedelem] nem teheti meg a jót, s nem nyomhatja el a rosszat. (...) Csak Isten bírálhatja felül ítéleteiket, személyüket. Innen van, hogy azt, aki nem akar engedelmeskedni a fejedelemnek, nem utasítják más ítélőszék elé, hanem irgalmatlanul halálra ítélik, mint a köznyugalom s az emberi társadalom ellenségét.”

(Jacques-Bénigne Bossuet püspök, teológus írása tanítványának, a francia trónörökösnek, 1680 körül)

A versailles-i kastély

Az 1670 és 1720 között Franciaországból elmenekült hugenották [francia kálvinisták] száma a befogadó országok szerint (becsült adatok)

Hollandia	50-100 ezer
Anglia	40 ezer
Német-római Császárság (főként Poroszország)	40 ezer
Svájc	20 ezer
Egyéb	10 ezer
Összesen	160-210 ezer

(Franciaország teljes lakossága ekkor kb. 16-18 millió fő lehetett.)

II./2. A feladat a 19. századi eszmetörténethez kapcsolódik

A források és ismereteid alapján mutasd be és hasonlítsd össze a 19. század első felének két meghatározó eszmerendszerét, a konzervativizmust és a liberalizmust!

(Hosszú esszé, kb. 26-32 soros választ kérünk!)

„...Ősapáinktól származó örökségünként birtokoljuk mindenünket, amint van. Ügyeltünk arra, hogy az örökség testébe ne oltunk olyan csírát, amely az eredeti növény természetétől idegen. Valamennyi megújítás, amit ez ideig végrehajtottunk, a múlt iránti tisztelet elvén alapult. (...)

Megtartani, s egyszerre javítani – ez más jellegű feladat. Ha a régi alkotmány használható részeit meg akarjuk tartani, s ha az újat hozzá akarjuk illeszteni ahhoz, ami a régeből megmaradt, akkor a termékeny elme minden erejét, csüggedetlen és megfeszített figyelmét (...) minden alkotó talentumát mozgásba kell hozni; egymással vetélkedő emberi rossz tulajdonságok egyesített ereje ellen kell felvennie a harcot: a konokság ellen, amely elvet minden reformot, és a könnyelműség ellen, amely mindent tönkretesz. De az ilyen eljárás – vetik szememre –, túl lassú. Nem olyan gyülekezet számára való, amely minden dicsőségét arra tette fel, hogy évszázadokra szóló művet alkosson hónapok alatt. A javításnak ez a módja hónapokat venne igénybe. Ez valóban így van és így is kell lennie, ebben áll a módszer remek volta, hogy az idő munkatársul szegődik, így lassan és némelykor észrevétlen hat. Ha nélkülözhetetlen az óvatosság és elővigyázatosság ott, ahol élettelen anyaggal van dolgunk, sokkal nélkülözhetetlenebbé, szent kötelességgé válik akkor, amikor rombolásunk és alkotásunk tárgya nem fa és kő, hanem érző lények, akiket ezrével dönthetünk nyomorba gyors és meggondolatlan döntéseinkkel. (...) Mindenképpen szükség van időre, hogy a gondolkodó emberek egyesülését tető alá hozzuk. (...) A lassú és óvatos előrenyomuláshoz az ember minden általa megtett lépés hatását bizonyos mértékig előre ki tudja kémleni. (...)

Az igazi politikusi képességek alapvető eleme egyensúlyban tartani az alattvaló szerzési lehetőségeit és azokat a követeléseket, amelyeknek az állammal szemben meg kell felelnie. Időben és fontosságukat tekintve elsőrendűek a szerzési lehetőségek. Mindennek a dolgok megfelelő rendje az alapja.

Hogy a szerzésre képes legyen, a népnek, hajlékonynak és engedelmesnek kell lennie, anélkül, hogy szolgálivá válna. A hatóságoknak élvezniük kell tiszteletét, a törvényeknek pedig saját tekintélyüket. Nem szabad, hogy a nép úgy érezze, hogy a természetes meghódolás elveit gyökeresen kitépték lelkéből. Tiszteletben kell tartaniuk azt a tulajdont, amelyből nem részesedhetnek. Dolgozniuk kell, hogy megszerezzék azt, ami munkával megszerzhető; s ha rájönnek, ami általában meg is történik, hogy a siker nem áll arányban erőfeszítéseikkel, meg kell ismerniük az örök igazságosságban rejlő vigaszt.”

(Edmund Burke: Töprengések a francia forradalomról)

„A szabadság azt jelenti, hogy minden megtehető, ami másnak nem árt: ennél fogva minden ember természetes jogai gyakorlásának csak olyan korlátai vannak, amelyek a társadalom más tagjai számára is biztosítják ugyanazon jogok élvezetét. Ezen korlátokat csak a törvény határozhatja meg”.

(Emberi és polgári jogok nyilatkozata, 1789)

„Az egyén csak annyiért felelős a társadalomnak, amennyi viselkedéséből másokat érint. Mindabban, ami csak őt érinti, jogos függetlensége korlátlan. Önmagának – saját testének és lelkének – mindenki korlátlan ura. (...) Az egyén szabadságának korlátozottnak kell lennie: nem lehet más emberek kárára. De ha másokat ügyeiben nem zavar valaki, egyszerűen csak saját meggyőződése és megítélése szerint cselekszik a rá tartozó dolgokban, ugyanazok az okok, amelyek indokolták, hogy a vélekedésnek szabadnak kell lennie, azt is indokolják, hogy az egyénnek megengedjék, hogy saját számlájára nézeteit zavartalanul átültesse a gyakorlatba.

Az egyetlen cél, amelynek érdekében jogosan lehet egy civilizált közösség bármely tagjával szemben – akarata ellenére – erőszakot alkalmazni: mások sérelmének a megakadályozása. Az ő saját – fizikai vagy erkölcsi – java nem elégséges indok erre. Nem lehet jogosan kényszeríteni valamire, vagy visszatartani valamitől azért, mert ez jobb lenne neki, mert ettől boldogabb lenne, vagy, mert – mások szerint – ez lenne a bölcs, netán a helyes dolog. Az egyén csak annyiért felelős a társadalomnak, amennyi viselkedéséből másokat érint. Mindabban, ami csak őt érinti, jogos függetlensége korlátlan. Önmagának – saját testének és lelkének – mindenki korlátlan ura. Saját testi, lelki vagy szellemi egészségének mindenki maga a legjobb őrzője. Az emberiség többet nyer, ha eltűri, hogy mindenki úgy él, ahogy neki tetszik, mintha arra kényszerítik egymást, hogy úgy éljenek, ahogy a többieknek tetszik”

(John Stuart Mill: A szabadságról)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Szempontok		Elérhető	Elért
		pont	
Feladatmegértés		2	
Tájékozódás térben és időben	T1	2	
	T2	2	
Kommunikáció, szaknyelv alkalmazása	K1	2	
	K2	2	
	K3	2	
Ismeretszerzés, források használata	F1	3	
	F2	3	
	F3	3	
Eseményeket alakító tényezők feltárása, kritikai és problémaközpontú gondolkodás	E1	3	
	E2	3	
	E3	3	
	E4	3	
Összpontszám / Vizsgapont		33	

A JAVÍTÓ TANÁR TÖLTI KI!

.....
A javító tanár aláírása